

de fleste andre Livsgjerninger, at man er bedst tjent med Menneſker, ſom fra først af have villet vælge netop denne Livsſtilling og ikke nogen anden. Derfor kan Udvalget heller ikke finde det heldigt, om den foreslaaede Ordning ſkulde medføre, hvad den upaatvivlelig vilde, at et større Antal unge Mænd af andre Samfundsklasser ved den forholdsvis lette Afgang til at faae Skolelærerexamen vilde lade sig lokke ind paa Skolelærerbanen, hvor vistnok kun de Færreste af dem vilde blive tilfredse med deres Stilling. *)

Derfor kommer, at selv om Forberedelsesexamen blev fælles Forprøve for alle disse Examinere, vilde den dog staa i et andet Forhold til Skolelærerexamen end til de andre. Ved de andre Examinere er den kun en Forprøve i Ordets egentlige Betydning, en Prøve i de almindelige Skolekundskaber, som der maa kræves Kjendskab til hos den, der ſkal drive det følgende Fagstudium, eller om man hellere vil ſige det ſaaledes, en Prøve, der ſkal give en Art Garanti for Bedkommendes almindelige Dannelse. For Skolelærerens Bedkommende derimod, vilde Forberedelsesexamen ikke være en blot Forprøve, men ogsaa en Fagprøve; thi han ſkal jo ſenere underviſe ogsaa i de til Forberedelsesexamen henhørende Discipliner.

Efter Udvalgets Mening bør man derfor ſtille større Fordringer i disse Fag til den vordende Skolelærer end til den vordende Dyr læge eller danske Jurist, der ikke faar ſaaledes umiddelbar Brug for sine Kundskaber deri, som Læreren; men Fordringerne i disse Fag ved almindelig Forberedelsesexamen ere, ſom navnlig Provſt

Lidemand i Sonstrup har paavist i ſin Erklæring af 27de Januar 1887 (Bilag Nr. 3), adffilligt lavere end ved Skolelærerexamen, og den i Lovforſlaget foreslaaede Ordning vilde altsaa medføre, at der blev ſlaaet af paa Fordringerne i Geografi og Naturhistorie, i hvilke Fag der, ſom ſovant udtalt, efter Udvalgets Mening ſnarere kunde være Grund til at lægge paa, hvis man overhovedet vilde forøge Fordringerne ved Skolelærerexamen.

Udvalget kan altsaa ikke tilraade Indførelsen af de foreslaaede Forandringer i Skolelærerstandens Uddannelse, ſaa meget mere ſom man efter dets Mening ſamtidig maatte optage Spørgsmaalet om en Forbedring af Lærernes Løn, og da Udvalget ikke kan anſe det for ſin Opgave at udarbejde nye Forſlag, maa det tilraade, at Tanken om en Udvidelse af Statsseminarierne for Tiden ſtilles i Bero.

Efter den Stilling, Udvalget ſaaledes maa indtage til Lovforſlaget i det Hele, ſkal man angaaende § 5 indſtrænke ſig til at udtale:

Hele Udvalget har været enigt om at maatte fraraade den deri foreslaaede Ophævelse af de bestaaende Seminariedirektioner, idet man har anſet det ſfor uøſteligt at bevare det Tilſyn, ſom de kunne øve, naar det, ſom efter Lovforſlaget paatænkt, fremtidig gjøres til Pligt for Seminarieforſtanderne betimeligt at meddele Direktionens geiſtlige Medlemmer Underretning om, naar de aarlige Examinere afholdes. Et ſaadant Paalæg vil imidlertid efter Udvalgets Mening ikke nødvendiggjøre nogen Lovbeſtemmelse, da det vil kunne gives ad adminiſtrativ Vej.

Med Henſyn til Forſlaget om Anſættelse af en ſagkyndig Tilſynsmand har Udvalgets Medlemmer ikke i ſamme Grad været ſamſtemmende, idet der har været forſkjellige Meninger om Henſigtsmæssigheden af at indføre et ſaadant centralt Tilſyn; men man har dog kunnet forene ſig om den Udtalelſe,

*) At Tilgangen til Lærerstillingen allerede er alt for stor, vil fremgaa af, at efter de Udvalget foreliggende Oplyſninger har Afgang af ſaſt anſatte Lærere og Lærere under tilſammen i de ſidſte 5 Aar gjennemſnitlig kun været 105 om Aaret, medens alene i 1887 312 Examinander og 79 Examinander have beſtaaet Examen.